

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 30. Zettortdeena 23schâ Tuhli 1836.

No Telgawas.

Taisfahs lohti filts laiks, talabb stipri darbojamees ar seenu. Leela teesa seena no leetus aissnemita pamelna effoht ewestta un kas wehl ne bij leetus laikâ plauts, par to prassa un dohd I rubli. 60 lihds 80 kapeikas fudr. Safka Leischiös seens gluschi apsallis, muischneeki no laukeem dauds plawas effoht nöirkusch, effoht no zitteem pilfateem seenu-kuptschî atbraukusch u. t. j. pr. Man schkeet, ta buhs tikween islaista walloda, un buhs Leischeem sawa teesa neween, bet arri tik dauds muhs seemâ ar seenu apmekle, muischneeki un seenu-kuptschî no zitteem pilfateem, tà zerreju, dabbuhs zittâ weeta klahaku seenu un buhs kâ pehrn: to paschu seenu pirke pawaffarâ par I rubli 60 kap. fudr., par ko us plawahm dewe I rubli 75 kap. Ta tà ne buhs, tad muhsu namma turretajeem buhs no teem 560,000 fudr. rubleem, kas atnahkuschi no Peterburgas Eseres muischu aissmakaft, un no teem 600,000 fudr. rubleem ko muhsu muischneeku naudas-beedriba ftraitamâ naudâ effoht ismaksajusi, labba teesa palikkusi. Muhsu awischu lassitajeem, kas tuju pee Leischeem, luhsamees mums pahr seenu plau-schanu Leischiös kahdu sinnu atlaist. W. P.

No Wahzu awisehm nemtas sinnas.

Widsemme 1834tâ gaddâ wairak saglu un zittu besdeewigu pee teefahm westi, nedî diwi un trihs gaddi preefsch tam. Kalabb tà? Talabb, ka tufschî gaddi bijuschî un baddu laiki ne dorroht pee wisseem kahjas un rohkas schiglas, pee dascheem baddu laiki dorroht rohkas blehdigas. — Ulri slepkawas darbi notikkuschî un diwi breesmigi, talabb tà fauzami, kâ wihrs nokwî sawu paschu seewu un tehros sawu paschu dehli. Abbi schee slepkawas darbi effoht zehlu-

schees no mihlestibas, ne prett teem nokanteem, bet prett zitteem kas bija dsihwi.

Brenzu Brudduls no Leeseres pagasta Widsemme sawu seewu nokawis. Ecam to par seewu bij nehmîs, winsch bij ar weenu meitu, Eddo Rittin, faderrejees. Brentscha mahsa, Unne, Eddu ne gribbeja usnemt seewin par brahla seewu un stahjabs brahlim wirfû, to faderretu bruhti astaht, un apnemt Unni, kam bij puhrs un tannî puhrâ arr fo eelift. Manta daudseem schkeet labba leeta. Brenzis apnemmin Unni, dsemde ar to weenu behrnim, rohnahs mihlestibas saite, bet now ne kur scho saiti pеe-fet. Brenzim Unne ne patish. Puhrs bij patizzis un puhrs nu bij palizzis tufsch. Brenzis ar weenu wehl dohma us Eddu, winsch tai speeschahs un fraujahs wirfû, to apmekle al-lasch, un ar winnu dsihwo tà kohpâ, kâ laulatam wiham ar meitu ne pеefriht dsihwoht. Brentscha seewa to ne nemm par labbu. Ta fahk wihrus gahnit un kehsicht un schis fahk galwâ grohsicht — tai aissbahst muhschigi mutti, tà kâ winnas balsi wairs ne dsirdetu un wiannas waigu ne redsetu. Ul wahrdi fazziht, Brenzis eedohmajahs sawu seewu nokaut. Pee tahdeem darbeem waijadsgî itt sawadi yahtari un sawads Deewa nams un sawads dsehreens, ne ka tas, pehz ka muhschigi ne slahpst. Talabb Brenzis fahk frohgu zeenicht un brandwiham mihleht un dsert un eereibis mahjâs allasch pahrnahkt. Seewa to ne nemm par labbu, un fahk wihrus pahrmahzicht ar duhri un ar bahrgeem waherdeem. Wihrs ne darra seewai schim brihscham ne neeka. Winsch apmettahs weenâ weeta ar seewu gulleht un usmohdes — panemmin strikki un faschnauds seewai rihkli kohpâ, un ar kohku tai 2 reis uszehrt pa galwu. Kohku astahjis seewai us galwu, mahju laudim fakka: tas kohka gabbals effoht seewai uskrittis wirfû no

plauktina, kas karrasahs pee gultas, un effoht to nosittis. Preefsch teesas wests, kas slepkawa ne leedsahs sawa breesmiga darba, tikween to winsch stipri apleezinaja: pirma bruhte ne effoht ne ko no sawa padohma finnajusi.

M a h z i b a :

Ne nemm seewu puhra labbad.

* * *

Lettiniu muischâ Widsemme Kuschulu fainneeka dehls Jehkab Palameika no sawa pafsha tehwa kluë nokauts. Tehws, Jurris Palameika, wezs wihrs, sawam wezzakam dehlam Jehkabam mahjas bij nodewis ar muischas finnu, un jaunais fainneeks bij apnehmis jaunu fainneezi, uskohpe laukus un mahjas un dsihwoja pahrtizzis eefsch meera un fadereschanas. Tè wezzam tehwan eeschaujahs prahtha jaunu meitu prezzeht, un schi, seewa palifkusi, eekahrojahs weddeklas weeta par fainneezi buht. Tehws sahk dehlu eenihdeht, tam skundeht, skaudht, spiheht, bet dehls turrahs pee tam, ka behrneem ne buhs wezzakeem buht par rihkstii un wissu pahrestibu eefsch mahrdeem un darbeem paneffs ar pazeetibu. Bet tehwa firds zaur pazeetibu ne palifke labbaka un tehws eedohmajahs dehlu nokaut. Deews pats, ta fakkoh metkleja tehwa firdi us labbaku prahtha lohziht, dehlu usmesdams us slimmibas gultu. Tur schis ilgu laiku gruhti zeete, bet toinehr schim brihscham palifke wessels seewai un behrneem par leelu firdspreeku, tehwam un pamahtei par ihgnumu.

Talabb tehws paleek pee tam dehlu nonahweht, bet atsihdams, ka wezzam un nespehzigm wihram arri wezzi un nespehzigi kauli, winsch rauga ar zitta rohku scho slepkawas darbu padarriht un us tam usrunna sawu muishas dehlu, weenu kalpu, Jahnis Prinkalnis wahrdâ. Winsch tam apsohla, to seewim ee-zelt par preefsch-fainneku un Jahnis par tahdu algu ne behda assinis isleet.

Pawaffaras beigâs Jurris Palameika ar fa-wem dimi dehleem un ar Jahnis Prinkalni, to peeminnetu kalpu, dewahs malku meschâ isgirst. Mesch bij tahlu, mescha brauzeji tas nakti ne

warreja pahrbraukt us mahjahm un bij sapaleek meschâ. No rihta strautinâ, kas bij starp mescha un Kuschulu mahjahm, uhdens ta bij pahrluhdis, ka ne warreja wairs pahri kluht. Mescha brauzeji rauga pahrluhduscam uhdennam zaubraddaht, to ne warredami pats pirmais Unis Palameika, jaunakis brahlis, greesahs atpakkat no uhdena ahrâ, zittu zettu usnemt.

Par to starpi wezzais Palameika sahk muhsas dehlam aufis tschuksteht, nu effoht laiks nodohmatu bendes darbu pabeigt! — Un luhk' pats meesigs tehws skubbina us tam sawu dehlu uhdenni noslihzinah. Gan dehls luhsahs, gan blauj, bet wiss tas ne neka ne palihds, to 3 reis pabahsch appaksch uhdena, kamehr breesmiga nahwê gallu dabbujis. Jahnis Prinkalnis, no firdehsteem dsichts, mohzihts un krentehsts, pats sawu slepkawas darbu usdewe pee teesahm, bet tehws, kaut arri ne warrejis slepkawibas leegtees, ne buht ne israhdijs, ka tam buhtu dauds mas schehl bijis par sawu dehlu un par sawu darbu.

M a h z i b a :

Za tew wezzi kauli, tad ne nemm jaunu seewu.

* * *

Kursemme 1834tâ gaddâ ar ugguni aissgahje 112 ehkas, 4 zilwei pee tam gallu dabbuja, skahdi spreede lihds 18,000 fudr. rubleem; 3 kuggi juhras wilni aprihje un 4 laininas uppes wilni. Ahtrâ nahwê mirruschi 32, noslihfuschi 51, zaur nesaprattigu ehshchanu 3 zilwei; 15 behrnus us laimi isliklus atradde nomirruschus; paschi seewim gallu darrija 20, zaur slepkaweeem nonahwehti 6 zilwei, un aksal 3 pee kurreem tee slepkawi naw ussihmeti. Namindos slepkawi un sagli bij eelaususchees I reis, zella wihereem tee uskritte wirsu 2 reis; mahjas sadisbas notitke 10 reis. (Pahreku gohdigi tannî gaddâ?)

Widsemme ar ugguni aissgahje 153 ehkas, 156,000 rublus papihru naudâ fakka skahdi, 5 zilwei pee tam gallu dabbuja. I kuggis pagahje juhras dibbeni. II weetas kruska laukus maitajusi. Ahtrâ nahwê mirre: no pehrkona

nosisti 4, noslihkuschi 133, zaur nesaprattigu ehchanu 3, fewim paschi gallu darrija 36 zilweki; us laimi islikti behrni bij 3 diwus atradde nedishwus, weenu dsihwu; slepkawas darbi, pee ka tohs slepkawus ussihmeja 7, pee ka tohs ne ussihmeja 5. Mahjas slepkawi eelausehs 2 reis. Mahjas sadisbas notiske 26 reis.

W. P.

• Mescha eh selis.

Tiflabb Persias tufneschös, kā arri Ostindias tufnesi, ko Run fauz, mescha eh seli rohnahs. Kahds reisneeks, preeksch dauids gaddeem pafauli apstaigadams, pee Run-uppes kasteem dauds ehselu pulku eraudsija; katrä pulkā bija kahdi 60 lihds 70 gabbali; bet scheem ir ar wissstschakaku sirgu tikkai us 30 sohleem warreja tuwo-tees.

Mescha eh seli ilgaki dsihwo ne kā mahjas eh seli. Wirsneefas dalta pelleka un wehders smurgulaina baltā pehrvē. Alus mahju eh selim lihdsigas, bet galva garaka un meefas lobzekli stiapraki. Tahs semmes laudis stahsta, ka lohti mohdrigs un apdohmigs effus, tà kā to tikkai ar leelahm puhlehm rohkā dabbohn. Sawus behrnus pee Run-uppes kasteem un us tahm tur tà fauktahm sahtu-fallahm mettoht un wisswairak no sahlehm un stahdineem, kas tannī tufnesi aug, pahrteekoht. November un Dezember mehnesi schee leelöös pulkös tannīs weetās atnahk, kur laudis dsihwo, un darra nejauku pohestu pee laukeem un druwham. Tohs tikkai bedrés warroht kert, prohti, schahs bedres tannī weetās pee uppehm rohk, kur ikdeenu dsehreenu eeneimm. Kas no winneem tohp kohsti, teem ilgi jasirgst, jo kohschums lohti nikns eshoft. —

K — 3.

Teefas fluddin a schan a s.

Us pawehleschanu tahs Reiseriftas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Kalnamuischas pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taifnas präfischanas pee teem Kalnamuischas faimneekem Builu Janna un Kreewian Sprizza buhtu, kurri inventariuma un zittu parradu deht

sawas mahjas atbewuschi, usaizinati, lihds 4tu August pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Kalnamuischas pagasta teefas, 3otā Juhni 1836. I
(L. S.) ††† Spridhe Andrejs Feldmann, pagasta wezzakais.

(Nr. 17.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Reiseriftas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Sergemites pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taifnas präfischanas pee ta Sergemites faimneeka Altattu Ahdama buhtu, kas inventariuma un zittu parradu deht sawas mahjas atbewis, usaizinati, lihds 3schu August pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Sergemites pagasta teefas, 26tā Juhni 1836. I
(L. S.) ††† Jaunsemī Krist Neuland, pagasta wezzakais.

(Nr. 19.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Lindes pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas präfischanas woi mekleschanas pee tahs atstahtas mantas ta Lindes muischā nomirruscha wezza waggarā Mattihs Rugga buhtu, usaizinati, wisswehlač lihds 1otā September f. g. scheit peeteiktees, jo wehlač neweens wairs ne taps klausīts.

Lindes pagasta teefas, 9tā Juhni 1836. I
Zirsche M. Golowin, pagasta wezzakais.
(Nr. 45.) C. Grünthal, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi parradu deweji ta Jaun-Swirlauku muischas wezza faimneeka Ranku Krischjaha, pahr kurra mantu schodeen konkurse nospreesta, tohp usaizinati, 6 neddelu starpā pee schahs teefas peeteiktees, zittadi neweens wairs ne taps klausīts.

Amburgas pagasta teefas, 2otā Juhni 1836. I
Krischjohn Krastin, pagasta wezzakais.
(Nr. 202.) C. J. Bronowitski, pagasta teefas frihweris.

* * *

Kam bruhus sirgs, 16 gaddus wezs, suddis buhtu, kas preeksch 2 mehnescheem pee ta pee Leelaunes peederriga Skarra frohga peeklihdis, tohp usaizinahs, sawu sirgu 4 neddelu starpā prett barroschanas atlihdsinachanu pretti nemit, jo pehz schi termina peeminnehts sirgs pagasta lahdei par labbu uhtrupe pahrdohnts taps.

Leelaunes pagasta teefas, 3schā Juhli 1836. I
(L. S.) ††† Mikkel Markewitz, pagasta wezzakais.
(Nr. 103.) C. Schabert, pagasta teefas frihweris.

No Amburgas pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee ta nomirruscha Jaun-Swirlauku muischias faimneeka Maischelu Pahrup Krischjahnha buhtu, usaijinati, 6 neddelu starpa pee schihs pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahzischani, ka tee kas ne peeteiktees, wehlak wairs ne taps peenemti. Talihds arridsan tohp wissi tee, kas peemmetam Pahrupam ko parradu buhtu, usaijinati, sawus parradus aismaksaht, kas ne peeteiktees, tam buhs dubbulti fami parradi pagasta teefai jaatlihdsina. To buhs wehrâ nemt!

Krohna Amburgas pagasta teeso, 27ta Juhni 1836. I
† † † Steppin Pehter, peefehdetais.
(Nr. 206.) E. G. Bronowski, pagasta teefas frihweris.

Zittas fluddin afschannas.

Nelaika fohlmeistera lunga Hentsch atstahta atraitne Zelgawâ, kam no dauds behrneem, kas pee winnas nelaika wihra fohla bijuschi, malksa nahkabs, luhsahs tahs zeenigas pagasta teefas, tohs wezzakus peespeest sawus parradus atlihdsinaht, un to naudu pee Zelgawas rihta mahzitaja W. Pantenius nodoht. I

Kad pawassari 1837ta gaddâ Leelas Eseres pagastâ jaunu akminu basnizu uszels, pehz weena us papihra nosihmeta modella, kam peelikts ihpasch istahsifchana

ka wissu pehz tam buhs buhweht, un scho buhwechani tam eedoht nodohma, kas tannis terminos, kur scho uenemchani teem nosohlihs, kas par wissulehtaku naudu un prett peenahlamu appalwochhanu scho darbu warr usnemtees, tad wissi, kas us tam dohmatu, scho buhwechani usnemtees, pehz ta nospreesta modella un tahs tam peelikas issstahsifchanas teek usaijinati, wissuwehlaik lihds beidsamu September f. g. scheitan atnahkt, un wissu pahlruhkoht, ka tee issfohlischanas terminos lihds warretu schi darba usneimeju starpa jaukees.

Leelas Eseres muischias waldischana.

Kad schihi, tschiggani un teem lihdsigi, pirkohrt un pahrdoht leelu krahpschani dsenn, tad appalschradsita muischias waldischana stipri aisleeds, bes muischias waldischanas sunnas no Eseres semnekeem kautko pirkit jeb eemiht. Kas par scho aisleegschani ne behdahs, paspelehs to naudu, ko winsch pahrdochams jeb mihdams irr eedabbujis.

Leelas Eseres muischias waldischana.

Leelas Ezawas muischias waldischana sunamu barra, ka scho gadd Leela Ezawâ Labrenzu turgus 16ta August taps turrehts.

Naudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Rihge tanni 13ta Juhli 1836.

	Sudraba		Sudraba
	naudâ.		naudâ.
Nb.	Kp.	Nb.	Kp.
3 rubli 57½ ksp. papihru naudas geldeja	I —	I pohds kanepu	tappe mafahats ar — 80
5 — papibru naudas —	I 38	I — linnu labbakas surtes — — —	2 20
1 jauns dahlberis —	I 32	I — — fluktakas surtes — — —	2 —
1 puhrs rudsu tappe mafahats ar	I 40	I — tabaka	I —
1 — kweeschu —	I 80	I — dselves	— 65
1 — meeschu —	I 10	I — sweeta	I 75
1 — meeschu = putrainu —	I 90	I — muzzä filku, preeschu muzzä — — —	6 30
1 — ausu —	I 80	I — — wihschmu muzzä — — —	6 50
1 — kweeschu = miltu —	I 20	I — farkanas fahls — — —	6 —
1 — bihdeletu rudsu = miltu —	I 2	I — rupjas lebdainas fahls — — —	5 —
1 — rupju rudsu = miltu —	I 40	I — rupjas holtas fahls — — —	4 10
1 — sunau —	I 60	I — fmalkas fahls	4 —
1 — limnu = fehklas —	I 50	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un	
1 — kanepu = fehklas —	I 50	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ	
1 — limmennu —	I 5	mafsa.	

Brihv drifteh.

No juhmallas=gubernementu angstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahlruhkohtais.